

Kommunala centralvalnämnderna (med undantag av landskapet Åland)

RIKSDAGSVALET 2003

- Nästa riksdagsval hålls den 16 mars 2003. Därefter följande val är
- valet till Europaparlamentet i maj-juni 2004, tidpunkten bestäms närmare av Europeiska unionens råd, och
  - kommunalvalet den 24 oktober 2004.

1. Regeringens proposition om ändring av vallagen

Regeringens proposition om ändring av vallagen avses bli lämnad till riksdagen den 15 februari 2002. Regeringen godkände innehållet i propositionen den 7 februari 2002. De föreslagna lagändringarna avses träda i kraft den 1 juli 2002 och kommer sålunda att tillämpas första gången vid riksdagsvalet 2003. Propositionen ingår som bilaga till detta brev. Vi ber er läsa den noggrant, eftersom den föreslår ett flertal ändringar i den nuvarande vallagen. I det följande refereras de viktigaste av de ändringsförslag som gäller kommunen och den kommunala centralvalnämnden.

Allmänna förhandsröstningsställen i hemlandet. Enligt förslaget skall kommunstyrelsen besluta om kommunens allmänna förhandsröstningsställen i hemlandet. Varje kommun beslutar självständigt och efter eget gottfinnande hur många allmänna förhandsröstningsställen det skall finnas i kommunen och var de skall finnas. Kommunen kan ordna förhandsröstningen antingen i sina egna ämbetsverk eller på Posten Finland Abp:s postkontor i kommunen. Kommunen står själv för kostnaderna för förhandsröstningen. Inom ramen för förhandsröstningsperioden fastställer kommunen förhandsröstningsställets öppettid och dagliga öppettider (vardagar kl. 8–20 och veckoslut kl. 10–16). Kommunen utser också valförrättare till förhandsröstningsställena. På varje förhandsröstningsställe skall två valförrättare vara samtidigt närvarande.

Valkostnader. Fördelningen av valkostnaderna mellan staten och kommunerna föreslås bli ändrade så att kommunen svarar för kostnaderna för den allmänna förhandsröstningen i hemlandet. Enligt nu gällande vallag är det staten (justitieministeriet) som står för kostnaderna. Vid statliga val (riksdagsval, presidentval, val till Europaparlamentet) betalar staten dock kommunen en engångsersättning beräknad på antalet röstberättigade och avsedd att täcka kommunens utgifter för valverksamheten. Justitieministeriet fastställer engångsersätt-

ningen i god tid och betalar ut den till kommunerna när rösträttsregistret har vunnit laga kraft, till exempel i nästa riksdagsval efter den 4 mars 2003. Innan justitieministeriet fastställer ersättningen förhandlar det om den med Finlands Kommunförbund och finansministeriet. Vid kommunalval betalas ingen ersättning. Propositionen tar inte ställning till engångsersättningens storlek, utan den avgörs av justitieministeriet. I propositionen anges dock 1,7 euro per röstberättigad som utgångspunkt för beräkningarna, vilket innebär en sammantagen ersättning från staten till kommunerna på ca 6,8 miljoner euro.

Rösträkningen. Enligt förslaget skall rösterna räknas per röstningsområde och valhemligheten i små röstningsområden ges effektivare skydd genom att förhandsrösterna och rösterna avgivna på valdagen i röstningsområdet vid behov räknas samtidigt.

2. Tidtabell för åtgärder som skall vidtas under 2002

Indelningen i röstningsområden

Kommunen delar i förekommande fall in kommunen i röstningsområden i enlighet med 8 § i den gällande vallagen. Indelningsbeslutet skall fattas senast i april för att kunna träda i kraft den 15 oktober 2002. Om beslutet fattas efter april, till exempel i maj, träder det i kraft först den 15 oktober 2003. Befolkningsregistercentralen skickar kommunerna ett brev i februari med närmare anvisningar om saken.

Om det finns minst två röstningsområden i en kommun skall varje röstningsområde ha både ett nummer (t.ex. 007A) och ett namn (t.ex. "Centrum", "Ångskulla", "Åshöjden" osv.). Om röstningsområdet hittills har saknat namn skall kommunen ge det ett namn som så väl som möjligt anger dess läge i kommunen. Röstningsområdenas namn kommer att förbättra resultat tjänsten och de kommer också att anges på meddelandekorten till väljarna.

Befolkningsregistercentralen skickar i februari 2002 ett brev till kommunerna via magistraten med närmare instruktioner i saken.

De allmänna förhandsröstningsställena i hemlandet fastställs

Justitieministeriet har för avsikt att under våren 2002 ingå ett ramavtal enligt propositionen med Posten Finland Abp om vilka postkontor som kan användas som förhandsröstningsställen vid riksdagsvalet 2003. Enligt en förteckning som Posten publicerade den 31 oktober 2001 har den 326 postkontor i 176 kommuner. Så snart ramavtalet är klart skickar justitieministeriet det för kännedom till kommunerna, som därefter kan fatta beslut om saken. Det är önskvärt att kommunerna fastställer sina förhandsröstningsställen i god tid före årets slut. Besluten måste ovillkorligen vara fattade och förhandsröstningsställena med tillhörande kontaktinformation och öppettider antecknade i registret över röstningsställen i valdatasystemet före den 24 januari 2003. Befolkningsregistercentralen utfärdar på hösten 2002 närmare föreskrifter om hur anteckningar i registret över röstningsställen görs.

De kommuner som har för avsikt att i första hand använda postkontor som förhandsröstningsställen bör även göra upp något slags reservplan med kommunens egna ämbetsverk som förhandsröstningsställen för den händelse att ett postkontor av någon anledning inte kan användas under valet.

Användningen av valdatasystemet

Inga större ändringar kommer att göras i valdatasystemet för 2003-2004. Följande ändringar görs dock:

- valdatasystemets användargränssnitt, tidigare baserat på emulatoren Reflection 3270, ändras till ett gränssnitt som bygger på programmet Host-On-Demand och
- i stället för att som tidigare ha två resultaträkningsprogram (KuntaVAT och PcVAT) kommer det att finnas bara ett program. Justitieministeriet svarar för kostnaderna för användningen av det. Kommunen behöver således inte skaffa ett resultaträkningsprogram på egen bekostnad såsom tidigare var fallet.

Kommunen kan också i fortsättningen besluta om den vill

- använda valdatasystemets alla delsystem (rösträttsregistret som centralvalnämnden använder, rösträttsregistret som valförrättarna på de allmänna förhandsröstningsställena använder samt resultaträkningsprogrammen och eventuellt rösträttsregistret som centralvalnämnden använder),
- endast vissa delsystem i valdatasystemet (till exempel bara rösträttsregistret som centralvalnämnden använder),
- sköta resultaträkningen helt manuellt och inte använda något av valdatasystemets delsystem.

Det sistnämnda alternativet är alltså möjligt men inte önskvärt.

Justitieministeriet står för alla kostnader för användningen av valdataystemet, vilket innebär att kommunen kan använda systemet eller någon del av det helt avgiftsfritt. Kommunen skall dock själv stå för kostnaderna för anläggningarna (arbetsstationerna och skrivarna).

Preliminär valkalender

Januari-april 2002:

- Kommunen gör nödvändiga ändringar i sin röstningsområdesindelning och underrättar magistraten om dem.

Augusti-september:

- Justitieministeriet skickar sitt ramavtal med Posten Finland Abp om vilka postkontor som kan användas som allmänna förhandsröstningsställen till kommunerna.
- Befolkningsregistercentralen utfärdar föreskrifter för kommunerna om hur uppgifter om förhandsröstningsställena skall införas i registret över röstningsställen.
- Justitieministeriet och TietoEnator Oyj skickar en förfrågan angående användningen av valdatasystemet och datakommunikationsförbindelserna till kommunerna.

September-december:

- Kommunerna fastställer de allmänna förhandsröstningsställena och ser till att uppgifter om dem införs i rösträttsregistret på det sätt som Befolkningsregistercentralen bestämmer.

Januari 2003:

- Justitieministeriet ordnar utbildning för centralvalnämnderna, valdatasystemets övningsdatabaser öppnas.
- Valanvisningar och valmaterial skickas till kommunerna.
- Kommunerna tillsätter valnämnder och valbestyrelser och utser valförrättare till de allmänna förhandsröstningsställena.

Februari:

- Centralvalnämnden utbildar valförrättarna, medlemmarna i valnämnderna, medlemmarna i valbestyrelserna och övriga som deltar i valförrättningen för deras uppgifter (bl.a.

användningen av valdatasystemet).

- Generalrepetition i användning av valdatasystemet under ledning av TietoEnator Oyj.

Mars:

- Förhandsröstning 5–11 mars 2003.
- Valdag 16 mars 2003
- Valkrets nämnderna fastställer valresultatet 19 mars 2003.

3. Förvaringstiden för anmälningar om valfinansiering

Efter kommunalvalet 2000 gjorde de som valts till fullmäktige och de som valts till ersättare för dem anmälan om valfinansiering enligt lagen om anmälan av kandidaters valfinansiering (414/2000). Riksarkivet beslutade den 26 november 2001 att anmälningarna om valfinansiering inte är handlingar som skall förvaras varaktigt och att justitieministeriet kan bestämma hur länge de skall förvaras.

Justitieministeriet bestämmer att anmälningar om valfinansiering som gjorts till centralvalnämnden skall förvaras tre valperioder, dvs. 12 år. Anmälningarna i samband med kommunalvalet 2000 kan följaktligen förstöras efter 2012.

4. Ytterligare upplysningar

Ytterligare upplysningar i valfrågor lämnas på justitieministeriet av

- valdirektören, regeringsrådet Jarmo Törneblom, tfn (09) 1825 7620, jarmo.torneblom@om.fi och
- utvecklingschef Arto Jääskeläinen, tfn (09) 1825 7572, arto.jaaskelainen@om.fi.

Avdelningschef
Överdirektör

Risto Jalli

Utvecklingschef

Arto Jääskeläinen

BILAGOR: Regeringens proposition av den 7 februari 2002 om ändring av vallagen
Vissa bestämda tider vid riksdagsvalet 2003

FÖR KÄNNEDOM:

Befolkningsregistercentralen
Finlands Kommunförbund